

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ ÖZEL YETENEK SINAV VERİLERİNİN CİNSİYET VE ALANLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Şenay KOPARAN *
Fusun ÖZTÜRK *

OZET

Bu araştırmanın amacı Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü özel yetenek sınav verilerinin cinsiyet ve alanlarına göre karşılaştırılmasıdır.

Araştırmanın evrenini ön kayıt yaptıran adaylar 80 kız 305 erkek olmak üzere toplam 385 kişi örneklemini ise ikinci aşamaya katılmaya hak kazanan adaylar 80 kız ve 175 erkek olmak üzere 255 kişi oluşturmaktadır.

Elde edilen veriler SPSS 10.0 İstatistik programında değerlendirilirken, grup sayısı iki olan normal dağılım gösteren değişkenler için gruplar arasındaki farklılık bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi $\alpha=0.05$ olarak kabul edildi.

AOÖB puanı ve sporcu özgeçmiş puanlarında bayanlar lehine istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunurken ($p<0.000$, $p<0.05$), dikey sıçrama, 30 m sürat ve dayanıklılık testi değerlerinde ise erkekler lehine istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.000$).

Farklı alandan adayların AOÖB puanı spor alanından gelen adaylara göre istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunurken ($p<0.000$), spor alanlı adayların sporcu özgeçmiş puanının farklı alandan adayların puanına göre istatistiksel düzeyde anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0.000$).

Anahtar Kelimeler: özel yetenek sınavı, alan, cinsiyet

Geliş tarihi: 16.03.2007; Yayına kabul tarihi: 09.01.2008

* Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

A COMPARASION OF SOCIAL PRIVATE APTITUDE TEST OF ULUDAG UNIVERSTY. OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT DEPARTMENT'S ACCORDING TO GENDER AND DOMAIN

ABSTRACT.

The aim of this research is to compare the data of private aptitude test at Uludag Universty of physical education and sport department with to sex and domain.

80 female and 305 male student who preliminary registration constituted the population (total 385 students) from these students 80 female and 175 male studuents who deserve to participated the second phase constituted the sample (total 2255 students) of the study.

While the data was analyzed at statistiykal package programs of SPSS 10.0 the independent sample t test was for the variables for have two groups ad show normal distribution in order to the test difference between groups. As the signifiante level .05 was acceptable.

It was found that there is a significant difference at secondary scheme achivement scares at sports sportive back-ground in gavour of female stude on the other hand at vertical jumping , 30 m speed and shuttle run test values, there is a signifiante difference in favour of male students ($p<0.000$, $p<0.05$). There is signifiante difference between the participate different domains and sports domain students in female of secondary school achivement scare and sportive back-ground score ($p<0.000$).

Key Words: *private aptitude test, gender and domain*

GİRİŞ

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Eğitim Fakültesi bünyesinde öğretim kurumlarına Atatürk İlke ve Devrimleri ve Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda beden eğitimi öğretmeni, çeşitli kurum ve kuruluşlara spor uzmanı, spor koordinatörü ve antrenör yetiştirmek üzere eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Beden eğitimi ve spor bölümü 1982 yılında 40 öğrenci ile eğitim-öğretim hayatına başlamıştır. Halen lisans düzeyinde 225, yüksek lisansta 6, doktora düzeyinde 1 öğrencinin yanı sıra, 5 öğretim üyesi ve 14 öğretim yardımcısı ile öğretimine Görükle Kampüsündeki bina ve tesislerinde devam etmektedir.

Ülkemizde, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde her yıl ön kayıt ve özel yetenek sınavları ile öğrenci alınmaktadır. Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) yüksek öğretim programları ve kontenjan kılavuzunda belirtilen esaslara bağlı kalmak şartıyla her bölüm, başvuru yapan adaylar arasından en iyi olanları seçmek üzere kendi özel yetenek sınav şeklini belirleyebilmektedir.

Tüm üniversitelerde, her yıl yapılan özel yetenek sınavlarında hangi seçim şeklinin daha doğru olduğu konusunda fikir birliğine varılmış değildir. Ancak sınav şeklinin tespitinde üniversitelerin sahip olduğu olanaklar (elektronik, donanım, tesis ve öğretim elemanı) sınav şeklini belirlemede ve başarılı seçimler yapmakta katkı sağlamaktadır⁽⁴⁾.

Özel yetenek sınavlarına başvurabilmek için; adayların 2006 ÖSS'ye girmiş olmaları, Liseler, Meslek Liseleri, Öğretmen Liseleri ve Güzel Sanatlar Liselerinin spor alan/kol/bölümlerinden mezun olan adaylar ve milli sporcuların ise 2006-ÖSS puan türlerinin en az birinden 160.000 ve daha yüksek ÖSS puanı alması koşuluyla başvurabilmektedirler. Yukarıda sözü edilen spor alan/kol/bölümü dışında mezun olan adayların ise 2006-ÖSS puan türlerinin en az birinden 185.000 ve daha yüksek ÖSS puanı almaları gerekmektedir.

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü 2006 yılı özel yetenek sınavı iki aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada 30 metre sürat, ve sporcu özgeçmiş değerlendirilirken, ikinci aşamada ise dikey sıçrama ve dayanıklılık testleri bulunmaktadır. Birinci aşamada en yüksek puan alan adaylardan, kontenjan sayısının 5 (beş) katı kadarı ikinci aşamaya alınmıştır. İkinci aşamaya kalan adayların bu aşamada katılacakları dikey sıçrama ve dayanıklılık testleri sonrası puanları 2006 ÖSYM Yüksek Öğretim Programları ve Kontenjan Kılavuzuna uygun olarak hesaplanarak, kesin kayıta hak kazanan adaylar ilan edilmiştir⁽¹²⁾.

Bu araştırmanın amacı Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü özel yetenek sınav verilerinin cinsiyet ve alanlarına göre karşılaştırılmasıdır.

GEREÇ YÖNTEM

Araştırmanın evrenini ön kayıt yaptıran adaylar, 80 kız 305 erkek olmak üzere toplam 385 kişi örneklemini ise ikinci aşamaya katılmaya hak kazanan adaylar, 80 kız ve 175 erkek olmak üzere 255 kişi oluşturmaktadır. Özel yetenek sınav içeriği aşağıda açıklanmıştır;

I. AŞAMA

a-) 30m Sürat Testi

30 metrelik bir parkurda başlangıç ve bitiş çizgileri arasındaki mesafeyi kat etme süresini ölçmeyi kapsar. Ölçüm elektronik kronometre ile yapılır.

Uyulması Gereken Kurallar :

- 30 metre sürat koşusunun çıkışı ayakta yapılır.
- Mekanik arızadan kaynaklanan durumlarda komisyon kararıyla bir hak daha verilir.
- Yukarıda belirtilen durumların dışında her öğrencinin iki koşu hakkı vardır.En iyi derecesi değerlendirmeye alınır.

Erkek adaylar için en yüksek değer 4.80 sn. bayan adaylar için ise 5.30 saniyedir. Adaylar bu değerlerden sonra puan almaya başlayarak ve en iyi değere ulaşan aday öğrenciye göre sıralama gerçekleştirilir. Bu testin sınavdaki ağırlığı % 25 oranındadır.

b) Sporcu Özgeçmiş

Sporcu Özgeçmişindeki koşullara uyduğunu belgeleyen adaylar ilgili puanı alırlar. Belgeler sınav komisyonunca incelenerek geçerliliği kabul edilir. Sporcu Özgeçmiş puanının sınavdaki ağırlığı % 25 oranındadır.

SPORCU ÖZGEÇMİŞ PUANI VE İSTENEN BELGELER

Sıra	ÖZELLİK	İSTENİLEN BELGELER	PUAN
1	Derece yapan milli sporcular	Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nden alınan, Dünya, Avrupa ve Balkan Şampiyonaları, Olimpiyat ve Akdeniz Oyunları, İslam Ülkeleri Dayanışma Spor Oyunları, ISF Dünya Okullar Spor Oyunları, FISU Dünya Üniversiteler Spor Oyunları, Yaş Grupları Dünya Oyunları, Avrupa Oyunları, Avrupa Gençlik Olimpiyat Günleri, Dünya ve Avrupa Kupaları ile en az 10 ülkenin katıldığı uluslararası yarışmalarda 1., 2. veya 3.'lük derecelerinden herhangi birinin alındığına dair "Milli Sporcu Belgesi"nin aslı ve fotokopisi	100
2	Milli sporcular	Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nden alınan, Dünya, Avrupa ve Balkan şampiyonaları, Olimpiyat ve Akdeniz Oyunları, İslam Ülkeleri Dayanışma Spor Oyunları, ISF Dünya Okullar Spor Oyunları, FISU Dünya Üniversiteler Spor Oyunları, Yaş Grupları Dünya Oyunları, Avrupa Oyunları, Avrupa Gençlik Olimpiyat Günleri, Dünya ve Avrupa Kupaları ile en az 10 ülkenin katıldığı uluslararası yarışmalara katılmış olmak. ilgili Federasyon ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü, Genel müdür yada Genel Müdür Yardımcısı onaylı "Milli Sporcu Belgesi"nin aslı ve fotokopisi	90
3	İlgili federasyonun en üst liginde veya Büyükler Türkiye Şampiyonasında ilk üç dereceyi elde etmek	İlgili federasyon ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü onaylı yarışma sonuç belgesi ve müsabaka cetveli	80
4	İlgili federasyonun en üst liginde yer almak, Büyükler Türkiye Şampiyonasına takım halinde katılmak veya bu şampiyonada bireysel olarak ilk sekizde yer almak	İlgili federasyon ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü onaylı belge ve müsabaka cetveli	70
5	İlgili federasyonun ikinci sıradaki liginde veya Gençler Türkiye Şampiyonasında ilk üç dereceyi elde etmek	İlgili federasyon ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü onaylı yarışma sonuç belgesi ve müsabaka cetveli	60
6	İlgili federasyonun ikinci sıradaki liginde müsabakalara katılmış olmak, Türkiye Şampiyonasında takım halinde katılmak veya bu şampiyonada bireysel olarak ilk sekizde yer almak	İlgili federasyon ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü onaylı yarışma sonuç belgesi ve müsabaka cetveli	50
7	İlgili federasyonun üçüncü sıradaki liginde veya Yıldızlar Türkiye Şampiyonasında ilk üç dereceyi elde etmek	İlgili federasyon ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü onaylı yarışma sonuç belgesi ve müsabaka cetveli	40
8	İlgili federasyonun üçüncü sıradaki liginde veya Yıldızlar Türkiye Şampiyonasına takım halinde katılmak veya bu şampiyonada bireysel olarak ilk sekizde yer almak	İlgili federasyon ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü onaylı yarışma sonuç belgesi ve müsabaka cetveli	30
9	İlk Öğretim II. Kademe ve Orta Öğretim Kurumları arasında yapılan Türkiye Şampiyonalarında ilk üç dereceyi elde etmek.	Milli Eğitim Bakanlığı onaylı yarışma sonuç belgesi ve müsabaka cetveli	20
10	Lisans	1 Haziran 2004'ten önceki bir tarihte düzenlenmiş olma koşulu ile lisans belgesi ve resmi iki maça katıldığına dair Gençlik spor il müdürlüğü veya İl Milli Eğit. Müd. onaylı müsabaka cetveli	10

II. AŞAMA

c-) Dayanıklılık testi

Aday test süresince 20 m.'lik bir parkurun bir ucundan diğer ucuna doğru sürekli koşar. Test sırasında adayın koşu temposu bir teyp bandının verdiği sinyaller ile sağlanır. Adayın, başlangıç hızı 8 km. / saat olan ve her dakikada artan teyp sinyallerine uyması gerekir. Bu, adayın 20 m'lik parkurun bitiş çizgisine ulaşması ile teypten duyduğu sinyalin eş zamanlı olması anlamına gelir. Aday, sinyal sesi geldiğinde belirtilen emniyet alanına girmiş olmalıdır. Sinyal sesinin duyulduğu anda emniyet alanına giremeyen aday, görevli tarafından uyarılır.

Aday birinci uyarı sonrası temposunu artırarak sinyalden önce emniyet alanına girdiğinde birinci uyarısı iptal edilir. Üst üste 3 uyarı alan aday testi tamamlamış kabul edilir ve 2. uyarıdaki mekik sayısı geçerli sayılır. Sinyalle eş zamanlı olarak emniyet alanına girmeyi başaran ve her iki ayağıyla bitiş çizgisi dışına çıkan aday herhangi bir uyarı almadan, dayanıklılık kapasitesinin elverdiği ölçüde kendisi testi bırakana kadar testi sürdürür.

Adayın sinyalden önce en az bir ayağının havadan ya da yerden emniyet alanına girmiş olması gerekir. Sinyal çaldığı sırada emniyet alanına girmeden dönerek devam etmek isteyen ve ya emniyet alanının dışına her iki ayağı ile çıkmadan devam etmek isteyen aday uyarılır, uyarıya rağmen hatasını düzeltmeyen aday testi tamamlamış kabul edilir ve doğru olarak yaptığı en son mekik sayısı geçerli sayılır. Testin değerlendirilmesi adayın 20"şer metrelik mekiklerden kaç tane yaptığına göre değerlendirilir. Adayın mekik sayısı giriş kartına görevliler tarafından yazılarak imzalanır. Erkek adaylar için en düşük değer olarak 80, bayan adaylar için ise 50'dir. Adaylar bu değerlerden sonra puan almaya başlayarak ve en iyi değere ulaşan aday öğrenciye göre sıralama gerçekleştirilir. Bu testin sınavdaki ağırlığı % 30 oranındadır.

d-) Dikey Sıçrama Testi

Bu testte adayın dikey sıçrama yüksekliği beline takılan bir kemer ve elektronik bir cihaz yardımı ile ölçülür. Hatasız olarak yapılan iki sıçrama sonucunda en iyi derece puanlamaya alınır. Erkek adaylar için en düşük değer olarak 25 cm bayan adaylar için ise 15 cm'dir. Adaylar bu değerlerden sonra puan almaya başlayarak ve en iyi değere ulaşan aday öğrenciye göre sıralama gerçekleştirilir. Dikey sıçrama testinin sınavdaki ağırlığı % 20 oranındadır.

Özel yetenek sınav sonuçlarının başarı puanlarının içerisinde yer alışı 2006 ÖSYM Yüksek Öğretim Programları ve Kontenjan Kılavuzuna uygun olarak aşağıdaki gibi gerçekleştirilmiştir⁽⁴³⁾ Yerleştirmeye esas olan puan;

ÖYSP Standart puanı (ÖYSP-SP),

Ağırlıklı orta öğretim başarı puanı, (AOBP) (üç puan türünden en yükseği)

2006-ÖSS puanı (ÖSS-P) (dört puan türünden en yükseği) puanlarının belli ağırlıklarla toplanmasından elde edilmiştir.

Özel yetenek sınavı puanının (ÖYSP) ağırlıklandırmaya girebilmesi için bu puanların standart puanlara çevrilmesi gerekir. ÖYSP'lerin standart puana çevrilmesi için önce ÖYSP dağılımının ortalaması ve standart sapması hesaplanmıştır. Bu hesaplamada aşağıdaki formül kullanılmıştır.

$$\text{Ortalama} = \frac{\text{ÖYSP'lerin Toplamı}}{\text{Aday Sayısı}}$$
$$\text{Standart Sapma} = \sqrt{\frac{\text{ÖYSP'lerin karelerinin toplamı} - \frac{\text{ÖYSP'lerin toplamının karesi}}{\text{Aday sayısı}}}{\text{Aday sayısı} - 1}}$$
$$\text{ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP-SP)} = 10 \times \left[\frac{\text{Adayın ÖYSP Puanı} - \text{ÖYSP puan dağılımının ort.}}{\text{ÖYSP Puan dağılımının standart sapması}} \right] + 50$$

Bu durumda her adayın bir ÖYSP standart puanı (ÖYSP-SP) olacaktır. ÖYSP-SP dağılımının ortalaması 50 standart sapması 10'dur.

Yerleştirmeye esas olacak puan (yerleştirme puanı= YP) aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanmıştır.

Aday aynı alandan geliyorsa (Örneğin Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği programı için aday lisesinin spor alanından geliyorsa)

$$YP = (1 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,52 \times \text{AOBP}) + (0,36 \times \text{ÖSS-P})$$

Aday diğer alandan geliyorsa (Örneğin Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği programı için aday lisesinin sosyal bilimler alanından geliyorsa)

$$YP = (1 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,16 \times \text{AOBP}) + (0,47 \times \text{ÖSS-P})$$

Adaylar YP puanlarına göre en yüksek puandan başlamak üzere sıraya konulmuş ve kontenjan sayısı kadar aday sınavı kazanmıştır.

2006-ÖSYS'de, ÖSS puanı veya özel yetenek sınavı sonucu ile örgün yüksek öğretim programına yerleştirilmiş adayların ağırlıklı ortaöğretim başarı puanları ile ilgili katsayıları yarıya düşürülmüştür. Bu kural Açık Öğretimin kontenjanlı programları için de uygulanmıştır. Sınavsız geçiş ile meslek yüksek okulları veya Açık Öğretim Programlarına 2006-ÖSYS'de yerleştirilen adaylara bu kriterler uygulanmamıştır.

Elde edilen veriler SPSS 10.0 istatistik programında değerlendirilirken, grup sayısı iki olan normal dağılım gösteren değişkenler için gruplar arasındaki farklılık bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi $\alpha=0.05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü 2006 yılı özel yetenek sınavlarına ön kayıt yaptıran ve II. Aşamaya katılmaya hak kazanan 80 kız ve 175 erkek adayların sınav verileri ile ilgili bulgular aşağıdaki tablolar da gösterilmiştir.

Tablo-1. II. Aşamaya Katılmaya Hak Kazanan Adayların Genel Sınav Verileri.

Sınav Verileri	n	En Küçük	En Büyük	Ort \pm S.S
OSS	255	161.8	257.3	207.1 \pm 17.8
AOÖBP	255	56.8	96.2	80.6 \pm 6.3
Sporcu Özgeçmiş Puanı	255	0	100	18.6 \pm 27.2
Dikey Sıçrama-1	237	24	71	45.3 \pm 8.8
Dikey Sıçrama-2	237	26	88	45.5 \pm 9.2
30 m Sürat -1	249	4.00	6.9	4.56 \pm .424
30 m Sürat-2	248	4.00	6.7	4.52 \pm .426
Dayanıklılık Testi	237	24	175	83.2 \pm 21.7

Tablo 1 ' de II. aşamaya katılmaya hak kazanan öğrencilerin ÖSS puan ortalama değeri 207.1 \pm 17.8, AOÖB puanı ortalama değeri 80.6 \pm 6.3, sporcu özgeçmiş puanı ortalama değeri 18.6 \pm 27.2, dikey sıçrama-1 ortalama değeri 45.3 \pm 8.8, dikey sıçrama-2 ortalama değeri 45.5 \pm 9.2, 30 m sürat -1 ortalama değeri 4.56 \pm .424, 30 m sürat -2 ortalama değeri 4.52 \pm .426 ve dayanıklılık testi ortalama değeri 83.2 \pm 21.7 olarak belirlenmiştir.

Tablo- 2. II. Aşamaya Katılmaya Hak Kazanan Bayan Adayların Sınav Verileri.

Sınav Verileri	n	Minimum	Maximum	Ort \pm S.S
OSS	80	165.06	242.01	206. 2 \pm 18.3
AOÖBP	80	65.7	96.2	82.8 \pm 6
SOP	80	0	100	24.3 \pm 31.2
Dikey Sıçrama-1	71	24	55	36,3 \pm 6.9
Dikey Sıçrama-2	71	26	53	36 \pm 5.9
30 m Sürat-1	76	4.37	6.95	5.06 \pm .391
30 m Sürat-2	76	4.49	6.77	5.03 \pm .391
Dayanıklılık Testi	70	24	88	62.02 \pm 15.2

Tablo 2 'de II. aşamaya katılmaya hak kazanan bayan öğrencilerin ÖSS puan ortalama değeri 206. 2 \pm 18.3, AOÖB puanı ortalama değeri 82.8 \pm 6, sporcu özgeçmiş puanı ortalama değeri 24.3 \pm 31.2, dikey sıçrama-1 ortalama değeri 36,3 \pm 6.9, dikey sıçrama-2 ortalama değeri 36 \pm 5.9, 30 m sürat -1 ortalama değeri 5.06 \pm .391, 30 m sürat -2 ortalama değeri 5.03 \pm .391 ve dayanıklılık testi ortalama değeri 62.02 \pm 15.2 olarak belirlenmiştir.

Tablo- 3. II. Aşamaya Katılmaya Hak Kazanan Erkek Adayların Sınav Verileri.

Sınav Verileri	n	Minimum	Maximum	Ort ± S.S
OSS	175	161.8	257.3	207.6 ± 17.6
AOOBP	175	56.8	95.8	79.7 ± 6.3
SOP	175	0	100	16 ± 24.8
Dikey Sıçrama-1	166	38	71	49.24 ± 6,53
Dikey Sıçrama-2	166	35,00	88	49.62 ± 7.07
30 m Sürat-1	173	3,89	4.85	4.341 ± .185
30 m Sürat-2	172	3,90	4.68	4.292 ± .160
Dayanıklılık Testi	167	40	175	92.1 ± 17.4

Tablo 3 'de II. aşamaya katılmaya hak kazanan erkek öğrencilerin ÖSS puan ortalama değeri 207.6 ± 17.6, AOÖB puanı ortalama değeri 79.7 ± 6.3, sporcu özgeçmiş puanı ortalama değeri 16 ± 24.8, dikey sıçrama-1 ortalama değeri 49.24 ± 6,53, dikey sıçrama-2 ortalama değeri 49.62 ± 7.07, 30 m sürat -1 ortalama değeri 4.341 ± .185, 30 m sürat -2 ortalama değeri 4.292 ± .160 ve dayanıklılık testi ortalama değeri 92.1 ± 17.4 olarak belirlenmiştir.

Tablo-4. II. Aşamaya Katılan Adayların Sınav Verilerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması.

Sınav Verileri	Erkek (n=175) Ort ± S.S	Bayan (n=80) Ort ± S.S	p
ÖSS Puanı	207.6 ± 17.6	206.2 ± 18.3	0.564
AOÖB Puanı	79.7 ± 6.2	82.8 ± 6.1	0.000
Spor Özgeçmiş Puanı	16 ± 24.8	24.3 ± 31.2	0.022
Dikey Sıçrama-1	(n = 166) 49.2 ± 6.5	(n = 71) 36.3 ± 6.9	0.000
Dikey Sıçrama-2	49.6 ± 7.1	36. ± 5.9	0.000
30 m Sürat-1	(n = 173) 4.34 ± .18	(n = 76) 5.06 ± .39	0.000
30 m Sürat-2	(n = 172) 4.29 ± .16	(n = 76) 5.03 ± .39	0.000
Dayanıklılık Testi	(n = 166) 91.6 ± 16.2	(n = 71) 63.6 ± 20.2	0.000

Tablo 4' de II. aşamaya katılan adayların sınav verilerinin cinsiyete göre yapılan karşılaştırmasında; AOÖB puanı ve sporcu özgeçmiş puanlarında bayanlar lehine istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunurken ($p < 0.000$, $p < 0.05$), dikey sıçrama-1, dikey sıçrama-2, 30 m sürat-1, 30 m sürat-2 ve dayanıklılık testi değerlerinde ise erkekler lehine istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.000$).

Tablo -5. II. Aşamaya Katılan Adayların Sınav Verilerinin Alanlarına Göre Karşılaştırılması.

Sınav Verileri	Aynı (n=69) Ort ± S.S	Farklı (n=186) Ort ± S.S	p
ÖSS Puanı	193.5 ± 17.4	212.2 ± 15.1	0.000
AOÖB Puanı	81.6 ± 4.8	80.3 ± 6.7	0.079
Spor Özgeçmiş Puanı	37.3 ± 36.2	11.6 ± 18	0.000
Dikey Sıçrama-1	(n = 66) 45.8 ± 10.1	(n = 171) 45.2 ± 8.3	0.624
Dikey Sıçrama-2	46.6 ± 10.05	45.1 ± 8.8	0.271
30 m Sürat-1	(n = 68) 4.52 ± .425	(n = 181) 4.57 ± .424	0.477
30m Sürat-2	(n = 67) 4.50 ± .434	(n = 181) 4.52 ± .425	0.726
Dayanıklılık Testi	(n = 66) 83.3 ± 23.2	(n = 171) 83.2 ± 21.1	0.967

Tablo 5' de II. aşamaya katılan adayların sınav verilerinin alanlarına göre yapılan karşılaştırmasında; farklı alana sahip adayların AOÖB puanı aynı alana sahip adaylara göre istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunurken ($p < 0.000$), aynı alana sahip adayların ise sporcu özgeçmiş puanı farklı alana sahip adayların puanına göre istatistiksel düzeyde anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir ($p < 0.000$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın evrenini ön kayıt yaptıran adaylar 80 kız 305 erkek olmak üzere toplam 385 kişi örneklemini ise ikinci aşamaya katılmaya hak kazanan adaylar 80 kız ve 175 erkek olmak üzere 255 kişi oluşturmuştur.

II. aşamaya katılmaya hak kazanan öğrencilerin ÖSS puan ortalama değeri 207.1 ± 17.8 , AOÖB puanı ortalama değeri 80.6 ± 6.3 , sporcu özgeçmiş puanı ortalama değeri 18.6 ± 27.2 , dikey sıçrama-1 ortalama değeri 45.3 ± 8.8 , dikey sıçrama-2 ortalama değeri 45.5 ± 9.2 , 30 m sürat -1 ortalama değeri $4.56 \pm .424$, 30 m sürat -2 ortalama değeri $4.52 \pm .426$ ve dayanıklılık testi ortalama değeri 83.2 ± 21.7 olarak belirlenmiştir (Tablo-1)

Benzer bir çalışmada ortalamalar 30 m sürat-1; 4.33 sn, 30 m sürat-2; 4.31 sn, dikey sıçrama -1; 54.97 cm, dikey sıçrama-2; 55.53 cm olarak tespit edilmiştir⁽⁴⁾. Öztürk ve İncenin yapmış olduğu bir çalışmada da kesin kayıt hakkı elde eden adayların ÖSS eşit ağırlık puan ortalamaları 114.6, Toker' in çalışmasında ise 110 olarak bulunmuştur^(5, 11).

II. aşamaya katılmaya hak kazanan bayan öğrencilerin ÖSS puan ortalama değeri 206.2 ± 18.3 , AOÖB puanı ortalama değeri 82.8 ± 6 , sporcu özgeçmiş puanı ortalama değeri 24.3

± 31.2 , dikey sıçrama-1 ortalama değeri $36,3 \pm 6.9$, dikey sıçrama-2 ortalama değeri 36 ± 5.9 , 30 m sürat -1 ortalama değeri $5.06 \pm .391$, 30 m sürat -2 ortalama değeri $5.03 \pm .391$ ve dayanıklılık testi ortalama değeri 62.02 ± 15.2 olarak belirlenmiştir (Tablo-2).

II. aşamaya katılmaya hak kazanan erkek adayların ÖSS puan ortalama değeri 207.6 ± 17.6 , AOÖB puanı ortalama değeri 79.7 ± 6.3 , sporcu özgeçmiş puanı ortalama değeri 16 ± 24.8 , dikey sıçrama-1 ortalama değeri $49.24 \pm 6,53$, dikey sıçrama-2 ortalama değeri 49.62 ± 7.07 , 30 m sürat -1 ortalama değeri $4.341 \pm .185$, 30 m sürat -2 ortalama değeri $4.292 \pm .160$ ve dayanıklılık testi ortalama değeri 92.1 ± 17.4 olarak belirlenmiştir (Tablo-3).

İnce ve arkadaşlarının araştırmasında erkeklerin ortalama değerleri 30 m sürat-1; 4.07 sn, 30 m sürat-2; 4.06 sn, dikey sıçrama -1; 59.45 cm, dikey sıçrama-2; 60.20 cm, kızların ortalama değerleri ise 30 m sürat-1; 4.76 sn, 30 m sürat-2; 4.72 sn, dikey sıçrama -1; 44.88 cm, dikey sıçrama-2; 45.01 cm olarak tespit edilmiştir (1). Peker ve Yarcın'ın araştırmasında özel yetenek sınavlarını kazanan öğrencilerin ÖSS ve eşit ağırlık puan ortalamaları bayanlarda 128.450, erkeklerde 129.484 olarak bulunmuştur⁽⁹⁾. Başka bir çalışmada ise müzik bölümü özel yetenek sınavlarına katılan adayların ÖSS puanları ortalaması erkeklerde 227 bayanlarda 224 olarak saptanmıştır⁽¹⁰⁾.

II. aşamaya katılan adayların sınav verilerinin cinsiyete göre yapılan karşılaştırmasında; AOÖB puanı ve sporcu özgeçmiş puanlarında bayanlar lehine istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunurken ($p < 0.000$, $p < 0.05$), dikey sıçrama-1, dikey sıçrama-2, 30 m sürat-1, 30 m sürat-2 ve dayanıklılık testi değerlerinde ise erkekler lehine istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.000$). ÖSS puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo-4).

Ayyıldız ve Ziyagil' in araştırma sonuçları da bayanlar ve erkekler arasında dayanıklılık, sürat ve koordinasyon açısından anlamlı farklılıkların olduklarını göstermektedir⁽⁴⁾. Motorsal test sonuçlarının erkekler lehine olması beklenen bir durumdur. Bu gerçekten hareketle bayanlar ve erkekler kendi arasında değerlendirilerek sıralamaya sokulmaktadır.

AOÖB puanının bayanların lehine olmasını, lise öğretimi sırasında bayanların ödev ve sınavlarına erkeklerden daha ilgili olması şeklinde yorumlamak mümkündür. Sporcu özgeçmiş puanlarının yine bayanların lehine olması ise erkeklerde daha fazla spor yapan kişi olması nedeniyle üst liglerde ve milli takımlarda daha zor yer bulabilmeleri şeklinde açıklanabilir.

II. aşamaya katılan adayların sınav verilerinin alanlarına göre yapılan karşılaştırmasında; farklı alandan adayların AOÖB puanı spor alanından gelen adaylara göre istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark bulunurken ($p < 0.000$), spor alanlı adayların sporcu özgeçmiş puanının ise farklı alandan adayların puanına göre istatistiksel düzeyde anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir (Tablo- 5, $p < 0.000$).

Alandan gelen adayların sporcu özgeçmiş puanlarının yüksek olması, spor alanını seçen öğrencilerin genellikle lisanslı olarak spor yapan öğrenciler olduğunu göstermektedir.

Oysa Korkmaz ve arkadaşları araştırmasında alan çıkışlı olup bölüme kayıt yaptıran öğrencilerin lise yıllarında alanlarını çok bilinçli seçmedikleri, kredi toplamak amacıyla kendilerine okul idaresince seçmeli dersler verildiği ve bu derslerin kredi dağılımı sonucu tesadüfen spor alanı çıkışlı olduklarını yorumlamışlardır⁽³⁾. Yine Pepe ve arkadaşları araştırmalarında özel yetenek sınavlarında genelde ÖSS merkezi yerleştirme ile bir yere giremeyen ve düz lise mezunları öğrencilerden oluşan, sporculuk özgeçmiş başarıları az olan orta öğretimde yeterli beden eğitimi ve spor dersi almayan öğrencilerin olduğunu saptamışlardır⁽⁹⁾. Diğer yandan Durmazın araştırmasında OÖBP ve ÖSS puanları, alan dışından gelenlerde istatistiksel olarak yüksek bulunmuştur⁽²⁾ ve bu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Peker' in 2003 yılında yaptığı bir araştırmada ÖSS ' den alınan puanların son iki yıldır diğer yıllara göre anlamlı şekilde yükseldiği ve ÖSS' den alınan puanlarla öğrencilerin bölümdeki başarıları arasında pozitif korelasyon katsayıları bulunduğu görülmüştür⁽⁷⁾. Peker' in başka bir araştırmasında ise lise bitirme derecesi yükseldikçe akademik başarı düzeyinin anlamlı şekilde yükseldiği, kızların genel akademik not ortalamalarının erkeklere göre anlamlı şekilde yüksek olduğu ve lisede spor alanını bitirenlerin bölümde ki akademik başarılarının diğer alanları bitirenlere göre anlamlı şekilde daha düşük olduğu bulunmuştur⁽⁸⁾.

Her yıl yapılan özel yetenek sınavlarının bilimsel olarak incelenmesi yapılan sınav şeklinin amaca uygunluğunun kontrolü açısından önemlidir. Bu tür araştırmalar özel yetenek sınavları ile girilebilen bölümlere yönelen adayların tanımlamasını ve öğrenci olmaya hak kazananların özelliklerinin belirlenmesini de sağlamaktadır.

Ayrıca yeni öğrencilerin mevcut özelliklerinin bilinmesi yürütülen eğitim öğretimin planlanması ve değerlendirilmesi yönünden öğretim elemanlarına yardımcı olabileceği için araştırma sonuçlarının dikkate alınması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. AYYILDIZ Ş., ZİYAGİL MA. (1998). Dicle Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bölümü Özel Yetenek Sınavında Erkek Ve Bayan Adayların Yapısal Özellikleri Ve Başarılı Arasındaki İlişki, 5. Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Özet Kitabı, 5-7 Kasım, Ankara s:221.
2. DURMAZ B. (2000). 2000-2001 Eğitim Öğretim Yılı Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Giriş Sınavlarının Yeni Sistem Açısından Analizi. VI. International Sport Sciences Congress. 3-5 November, s: 243, Ankara –Türkiye.
3. HAŞIL KORKMAZ, N EDİZ., ÖZTÜRK, F. (2000). Effect Of Special Skills And Requirment Rules İn The University Admition At The Uludağ University And Physical Education And Sport Department, VI. International Sport Sciences Congress. 3-5 November, Ankara -Türkiye.
4. İNCE G, ZÜLKADİROĞLU Z, BUDAK D.B. (2004). Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Özel Yetenek Sınavında Adayrın I ve II. Hak Sonuçlarının Karşılaştırılması. Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Spormetre Dergisi, 2, (1): s: 5-10.
5. ÖZTÜRK,F., İNCE,G. (1993). Ç.Ü. Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi Ve Spor Bölümünün 1992 Yılı Özel Yetenek Sınav Sonuçlarının Analizi, Spor Bilimleri Dergisi Cilt 4, Sayı 3 Ankara, Eylül s: 13-24,
6. PEKER R., YARCI F. (1999). U.Ü Eğitim Fakültesinin Özel Yetenek Sınavlarıyla Öğrenci Alan Bölümlerinde Bu Sınavların Seçiciliği Üzerine Bir Araştırma. U.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, XII, (1), s: 203-210.
7. PEKER R. (2003). U.Ü Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin ÖSS ve Özel Yetenek Sınavı Puanlarına Göre Genel Akademik Başarıları, U.Ü Eğitim Fakültesi Dergisi, XVII, (1), s:173-184.
8. PEKER R. (2003). U.Ü Eğitim Fakültesinin Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinin Genel Akademik Başarısının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi Eğitim Fakültesi Dergisi, XVII, (1), s:161-171.
9. PEPE K, AYDOS L, MAMAK H. (2000). Nitelikli Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adayının Seçimi Açısından Özel Yetenek Sınavlarının Değerlendirilmesi. VI . International Sport Sciences Congress. 3-5 November, s: 189. Ankara–Türkiye.
10. SUNGURTEKİN M. (2006). U.Ü. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2004-2005 Yetenek Sınavının Genel Değerlendirilmesi, U.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, XIX, (2), s:399-414.
11. TOKER F. (1999). 1997 Yılı U.Ü. Eğitim Fakültesi Yetenek Bölümlerini Kazanan Öğrencilerin ÖSS Puanlarının Analizi, Academia Disket Dergi Sayı :1.
12. U.Ü. Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Özel Yetenek Sınav kılavuzu, (2006) U.Ü. Basımevi, Bursa, ss.3-10,
13. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Yüksek Öğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu (2006). Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Ankara s:12-13.